

Ο ρόλος του OpenAIRE στην επιστημονική επικοινωνία και πληροφόρηση: το παράδειγμα της συνεργασίας Ελλάδας και Κύπρου

Ναταλία Μανωλά, Έλλη Παπαδοπούλου
Ερευνητικό Κέντρο ΑΘΗΝΑ

Έλενα Διομήδη, Βασιλική Κουκουνίδου, Αναστασία Ιωάννου
Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κύπρου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- **OpenAIRE**
- **OpenAIRE σε Ελλάδα και Κύπρο**
- **Ανοικτή Επιστήμη στην Ευρώπη: η διαδρομή**
- **Στατιστικά**
- **Ανάπτυξη κοινότητας Ανοικτής Επιστήμης**
- **Ανοικτή Επιστήμη σε Ελλάδα & Κύπρο**
- **Επόμενα βήματα**

OpenAIRE

Ο Οργανισμός

Σκοπός Ίδρυσης: Δημιουργία, συντήρηση και λειτουργία ανοιχτής και βιώσιμης υποδομής επιστημονικής επικοινωνίας και παροχή των απαραίτητων υπηρεσιών, πόρων και δικτύου για την υποστήριξη ενός κοινού ευρωπαϊκού περιβάλλοντος ηλεκτρονικής επιστήμης.

Μη κερδοσκοπικός οργανισμός

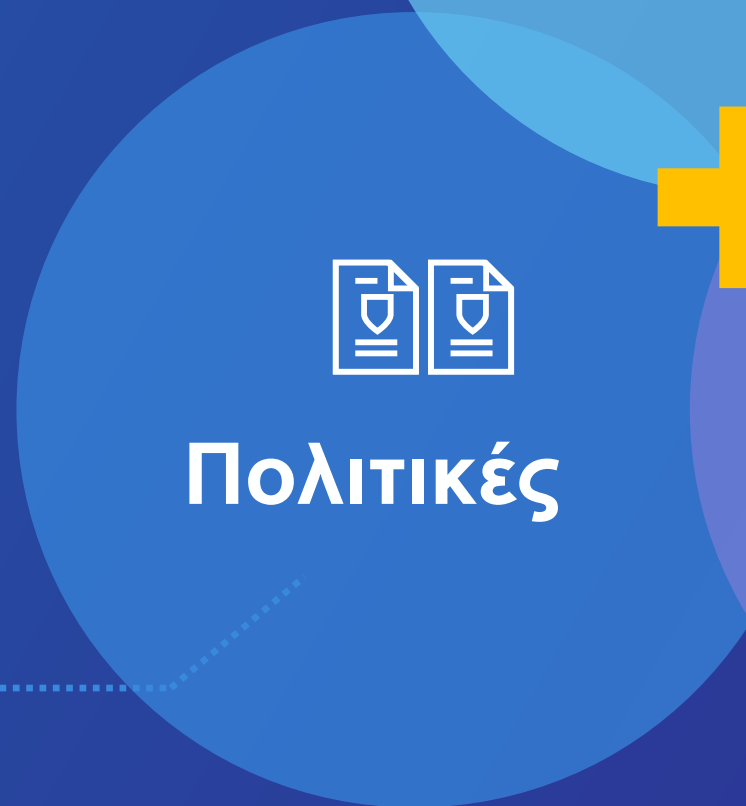
- Ιδρύθηκε Οκτ. 2018
- Έδρα Ελλάδα
- 47 μέλη
- Από 34 χώρες

3 άξονες

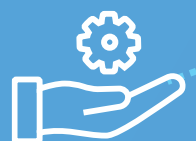
Ευθυγράμμιση

Πολιτικές

Υπηρεσίες

Διασύνδεση

Κατάρτιση

Ενδυνάμωση

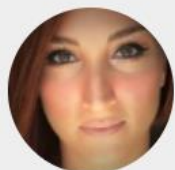
OpenAIRE σε Ελλάδα και Κύπρο

Greece

Last updated on 27 April 2020

National Open Access Desk

Elli Papadopoulou
ATHENA Research & Innovation Center

Iliana Arka
HEAL-Link

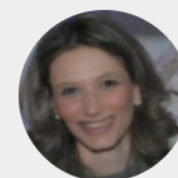
<https://www.openaire.eu/os-greece>

Cyprus

Last updated on 17 February 2021

National Open Access Desk

Sylvia Koukounidou
University of Cyprus

Natasa Ioannou
University of Cyprus

Zafeiro Marti
University of Cyprus

<https://www.openaire.eu/os-cyprus>

Ανοικτή Επιστήμη στην Ευρώπη: η διαδρομή

Top-down συναντά bottom-up

- ✓ Ιδρυματικά Αποθετήρια
- ✓ Preprint servers

- ✓ Περιοδικά ΑΠ
- ✓ Θεματικά αποθετήρια δεδομένων

- ✓ Περιοδικά ΑΠ non-gold
- ✓ Θεματικά Pre-prints
- ✓ Εθνικά αποθετήρια δεδομένων

- ✓ Υποδομές διασύνδεσης
- ✓ Cloud

- ✓ Open Research Europe
- ✓ Νέες ιδρυματικές πρωτοβουλίες
- ✓ HPC

Ερευνητές

Υπηρεσίες
έρευνας

Ερευνητικές
υποδομές

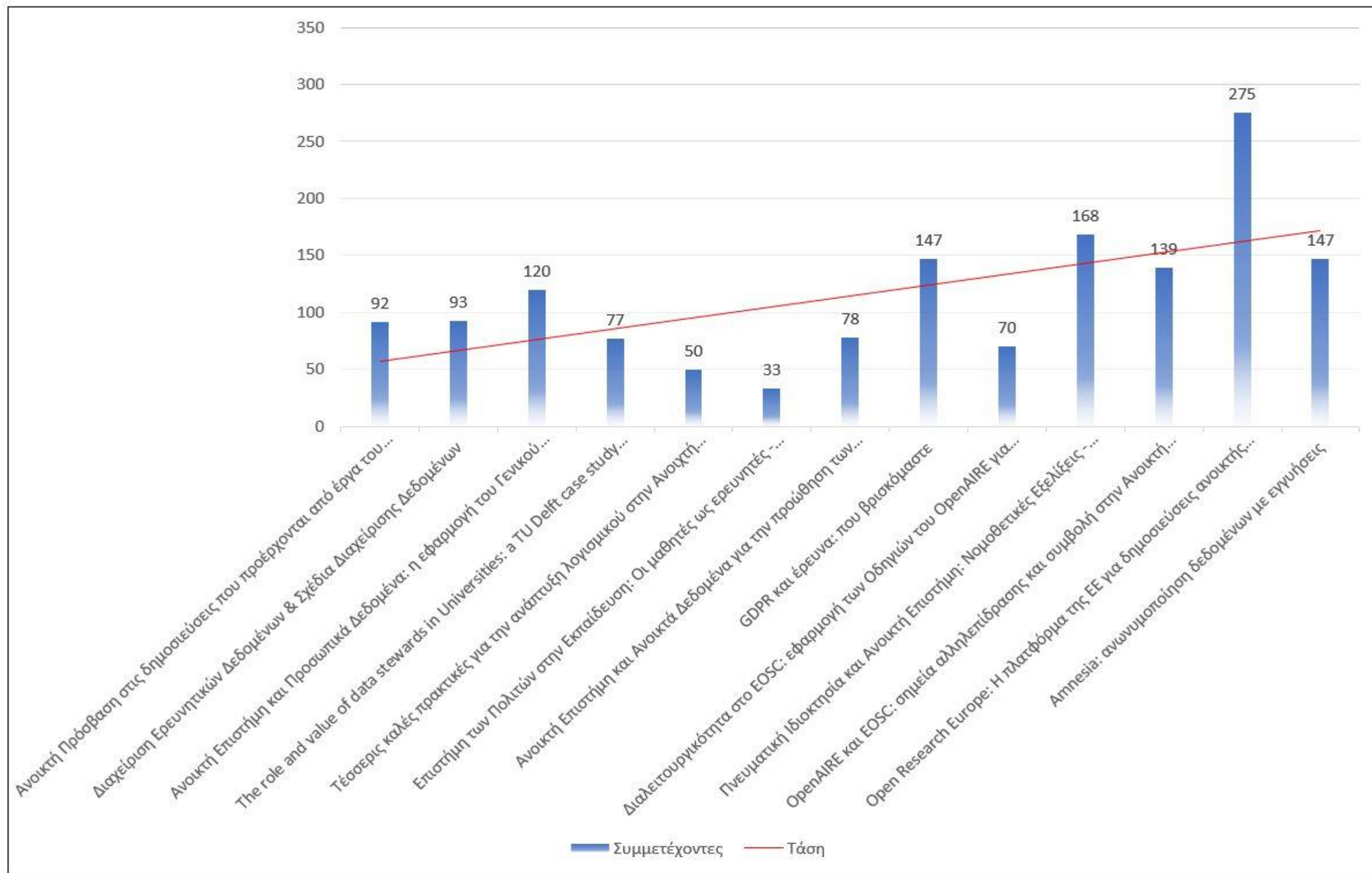
Φορείς
χρηματοδότησης
ερευνητικών
δραστηριοτήτων

Ακαδημαϊκό
προσωπικό

Βιβλιοθηκονόμοι
- επιστήμονες της
πληροφόρησης

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ

Ανάπτυξη κοινότητας Ανοικτής Επιστήμης

Πολιτικές

- Δημόσιες διαβουλεύσεις νομοσχεδίων
- Συν-διαμόρφωση πολιτικών σε επίπεδο οργανισμών

Αριστεία

- Υποδομές έρευνας
- Ψηφιακές δεξιότητες για την Ανοικτή Επιστήμη, τα FAIR δεδομένα και το EOSC

Κουλτούρα

- Διαμόρφωση νέων μηχανισμών κινήτρων και επιβράβευσης

Ανοικτή Επιστήμη στην Ελλάδα

Συμπόσιο για την Ανοικτή Επιστήμη στην Ελλάδα

Νοε|2018

- 200+ συμμετέχοντες
- Αποτελέσματα:
  - Ανάγκη δημιουργίας πολιτικής
  - Πρόθεση συνεργασίας

Δημιουργία άτυπης ομάδας εργασίας για την Ανοικτή Επιστήμη

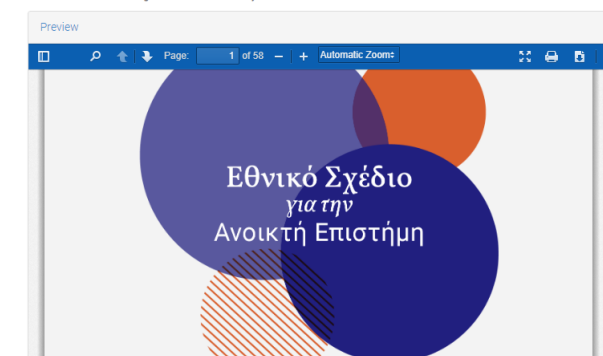
Ιουν-Σεπτ|2019

Στόχος: συνεργασία στη βάση κοινής αντίληψης για την Ανοικτή Επιστήμη στον ελληνικό ερευνητικό ιστό
Συντονισμός: Ε.Κ.«ΑΘΗΝΑ»

Δημοσίευση Πρότασης για Εθνικό Σχέδιο Ανοικτής Επιστήμης στην Ελλάδα

Ιουλ|2020

June 26, 2020
National Plan for Open Science
Spiros Athanasiou, Vasilis Aminidis, Maria Gavrilidou, Evangelos Gerasopoulos, Alexandros Dimopoulos, Georgina Kaklamani, Fotis Karagiannis, Iraklis Klampas, Dimitra Kondili, Kostas Koumantaros, Panos Konstantopoulos, Katerina Lenaki, Angelos Likardopoulos, Natalia Manola, Despoina Mitropoulou, Agiatis Benardou, Nikolaos Boukos, Alexandros Noutsias, Maria Ntountaki, Stella Oikouza, Lia Oikarizou, Elli Papadopoulou, Ilias Papastamatiou, Stelios Piperdis, Orestis Speyer, Prodromos Tsiavos, Evangelia Chrysiina, Fotis Psomopoulos
This report proposes a series of goals, commitments, policies and actions for the adoption of Open Science in Greece.
It is intended to serve as a reference point for national policy makers towards the establishment of a national strategy for Open Science, assist national organizations in embracing Open Science principles, and ensure national alignment with the European Open Science Cloud (EOSC).
The report has been prepared by the 'Open Science Task Force', a collaborative bottom-up initiative of eleven national academic & research organizations and twenty-six research infrastructures & civic initiatives.

Διαδικασίες σύναψης εθνικής κοινοπραξίας

Δεκ|2020

Συμπερίληψη στην Δημόσια Διαβούλευση της Βίβλου Ψηφιακού Μετασχηματισμού ! Ελλιπείς αναφορές

2021

Ανοικτή Επιστήμη στην Κύπρο

Δημιουργία
εθνικής ομάδας
εργασίας για την
Ανοικτή Πρόσβαση

Εθνική Πολιτική για
ανοικτή πρόσβαση
στις επιστημονικές
δημοσιεύσεις

Προσχέδιο με
επικαιροποίηση
κειμένου Εθνικής
Πολιτικής

Αναδιοργάνωση
και κινητοποίηση
εθνικής ομάδας

2015

26 Φεβ|2016

2019

Μαρ|2020

2021

Μέλη: Εθνικά Σημεία Επαφής
για ευρωπαϊκά προγράμματα
(NCPs), χρηματοδοτικοί
οργανισμοί & ΑΕΙ
Συντονισμός: Πανεπιστήμιο
Κύπρου

Ψηφίστηκε από το
Συμβούλιο
Υπουργών της
Κυπριακής
Δημοκρατίας

Προσθήκη αρχών
Ανοικτής Επιστήμης
και Δεδομένων,
Πρωτοβουλία
Πανεπιστημίου
κύπρου

Νέα δομή:
Υφυπουργείο
Έρευνας,
Καινοτομίας και
Ψηφιακής
Πολιτικής

Κυπριακή
Επιτροπή
Ανοικτής
Επιστήμης με δύο
υπο-ομάδες

Προτάσεις 1/3

- **Σχεδιασμός**

- Καλός χρονοπρογραμματισμός, κατά προτίμηση εξαμηνιαίος
- Πλατφόρμες επικοινωνίας και διεξαγωγής ηλεκτρονικών σεμιναρίων
  - Τεχνικές προϋποθέσεις
  - Αποθήκευση και διατήρηση του υλικού των εκδηλώσεων
- Δημιουργία Υλικού: Φόρμες εγγραφής, φόρμες αξιολόγησης

Προτάσεις 2/3

◦ **Επικοινωνία**

- Συγκέντρωση στοιχείων επικοινωνίας από συμμετέχοντες προηγούμενων εκδηλώσεων (έλεγχος GDPR)
- Διάχυση σε λίστες εντός και εκτός δικτύου (ανάλογα το κοινό)
- Χρήση και αξιοποίηση Social media

Προτάσεις 3/3

- **Συνεργασία**

- **Εντός του οργανισμού**

- με άλλα τμήματα (πληροφορικής) ή/και σχολές (γεωπονίας)
    - με ακαδημαϊκό προσωπικό / ερευνητές για την ορθή προσέγγιση των αναγκών τους
      - δημιουργία data champions networks

- **Εκτός του οργανισμού**

- Με ερευνητικές υποδομές, πχ OpenAIRE, HELIX, ELIXIR-GR κλπ.
    - Με άλλα δίκτυα

Έρευνα & Καινοτομία
Τεχνολογίες Πληροφορίας

Πανεπιστήμιο Κύπρου
Βιβλιοθήκη

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ

Παρουσίαση:

Αναστασία Ιωάννου - ioannou.anastasia@ucy.ac.cy

Έλλη Παπαδοπούλου - elli.p@athenarc.gr

Εργασία:

Ναταλία Μανωλά - nmanola@athenarc.gr

Έλενα Διομήδη - diomidi.elena@ucy.ac.cy

Βασιλική Κουκουνίδου - koukounidou.vasiliki@ucy.ac.cy

Ανοικτή Επιστήμη στην Ευρώπη

Ανοικτή πρόσβαση σε δημοσιεύσεις και δεδομένα

Διαμοιρασμός δεδομένων (FAIR) - Επανάχρηση

Ανοικτό λογισμικό, ανοικτά πρωτόκολλα, ανοικτοί εκπαιδευτικοί πόροι

Εργαλεία για επεξεργασία, διασύνδεση, συνεργατικότητα

Από τα πρώτα στάδια έρευνας

Όρια εκτός ακαδημαϊκού περιβάλλοντος – Καινοτομία, Κοινωνία

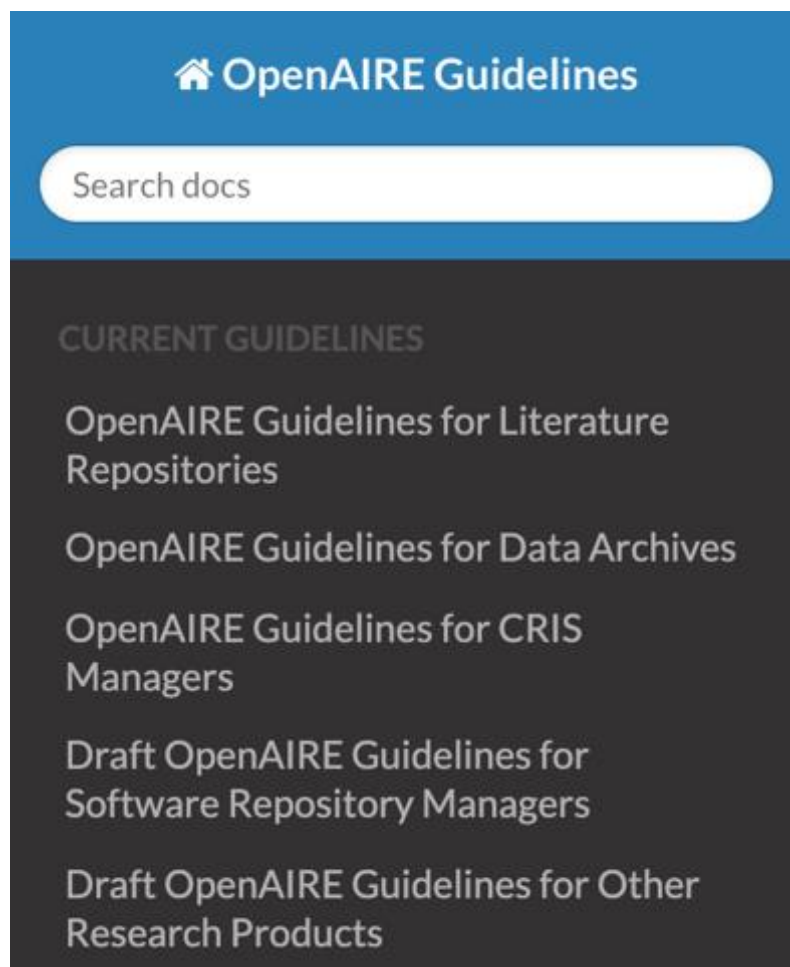
OpenAIRE Χαρακτηριστικά

- Ηλεκτρονική υποδομή: **οριζόντιες υπηρεσίες** προστιθέμενης αξίας
- **Κατανεμημένη** και **συμμετοχική** ηλεκτρονική υποδομή
  - Βασίζεται σε υπάρχουσες εθνικές υποδομές
  - Διασύνδεση διαφόρων φορέων σε όλη την Ευρώπη
- **Linked open science**
  - Υποστήριξη για όλα τα είδη των ερευνητικών δομών και αποτελεσμάτων
- **Ανθρώπινο** δυναμικό

Υπηρεσίες

Αρχίζοντας από τα βασικά: Διαλειτουργικότητα (μεταδεδομένα)

OpenAIRE Guidelines

Search docs

CURRENT GUIDELINES

- OpenAIRE Guidelines for Literature Repositories
- OpenAIRE Guidelines for Data Archives
- OpenAIRE Guidelines for CRIS Managers
- Draft OpenAIRE Guidelines for Software Repository Managers
- Draft OpenAIRE Guidelines for Other Research Products

guidelines.openaire.eu

OpenAIRE
Guidelines
for LITERATURE
Repositories v4.0

OpenAIRE
Guidelines
for OTHER research
products

OpenAIRE
Guidelines
for DATA
Repositories

OpenAIRE
Guidelines
for CRIS

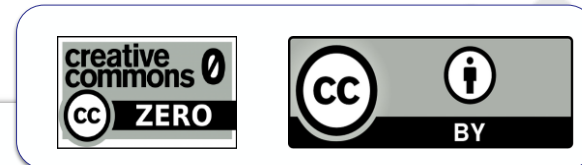
OpenAIRE
Guidelines
for SOFTWARE
Repositories

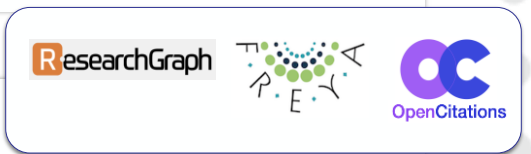
OpenAIRE
Guidelines
for USAGE statistics

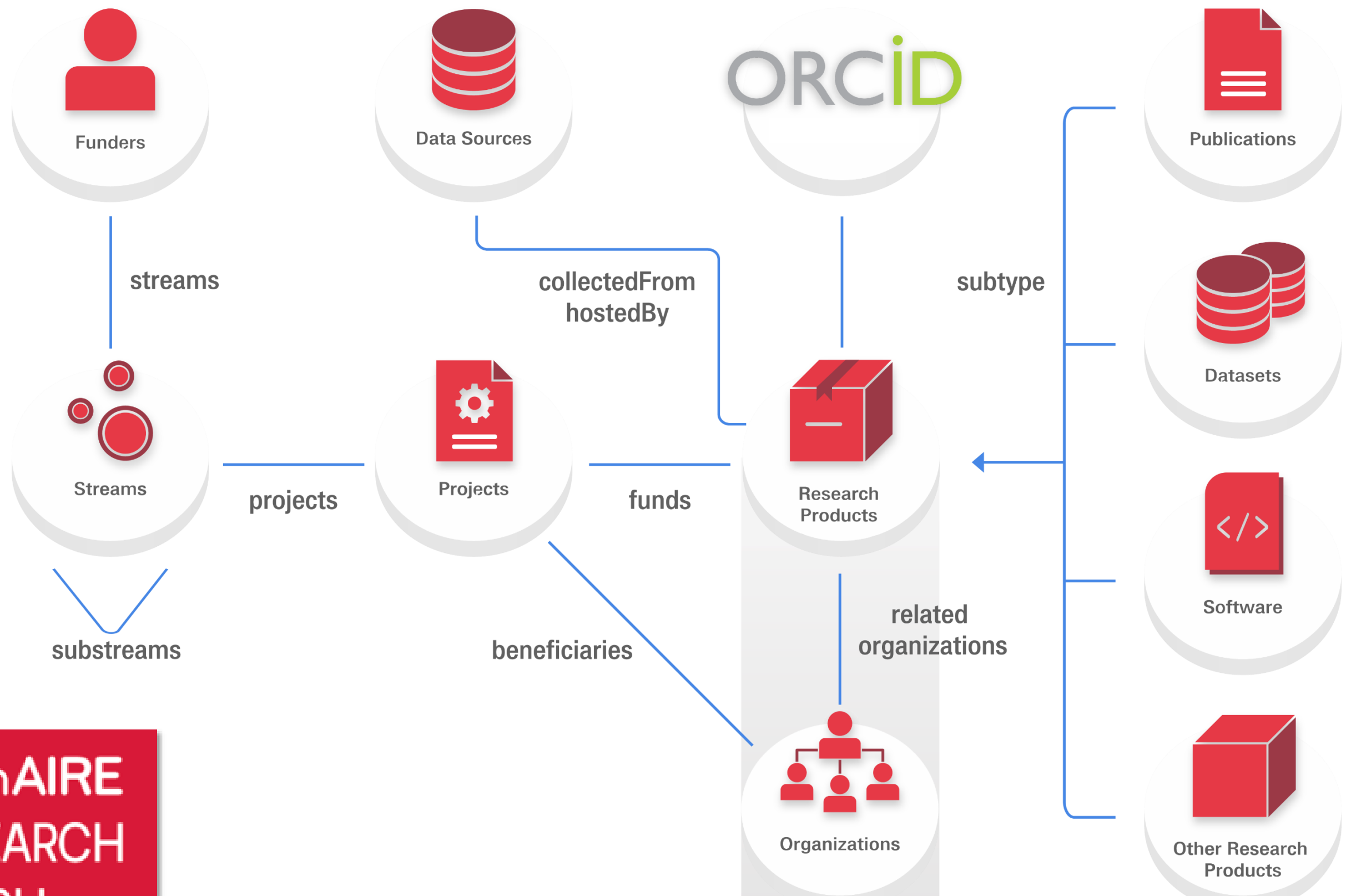

Ανοικτός γράφος **ερευνητικών αποτελεσμάτων και προϊόντων**, με πληροφορία για ερευνητές, οργανισμούς, χρηματοδότες, ερευνητικές κοινότητες, υποδομές

- Ανοικτός
- Πλήρης
- Εκκαθαρισμός από διπλότυπα (de-duplicated)
- Διαφανής
- Συμμετοχικός
- Κατανεμημένος
- Έμπιστος

Συλλογή μεταδεδομένων, συνδέσμων και πλήρων κειμένων από περισσότερες από 12.000 πηγές παγκοσμίως για την υλοποίηση ενός γραφήματος όπου οι οντότητες του ερευνητικού κύκλου ζωής συνδέονται μεταξύ τους

OpenAIRE
RESEARCH
GRAPH

Putting research into context.
Making the connections.

explore.openaire.eu

USAGE ANALYTICS

Make your content count

provide.openaire.eu

zenodo

a catch-all-repository

www.zenodo.org

OpenAIRE | MONITOR

Simplify research tracking
& monitoring

monitor.openaire.eu

amnesia

Anonymize your datasets

amnesia.openaire.eu

OpenAIRE | CONNECT

Build an Open Research
Gateway for your community

connect.openaire.eu

OA BROKER

Routing information
across content providers

provide.openaire.eu

Scholeexplorer

Interlinking data
and publications

scholexplorer.openaire.eu

METADATA VALIDATOR

Helping you apply
the OpenAIRE Guidelines

provide.openaire.eu

OpenAIRE | EXPLORE

Discover and share research

explore.openaire.eu

OpenAIRE | DEVELOP

APIs to access the
OpenAIRE Research Graph

develop.openaire.eu

argos

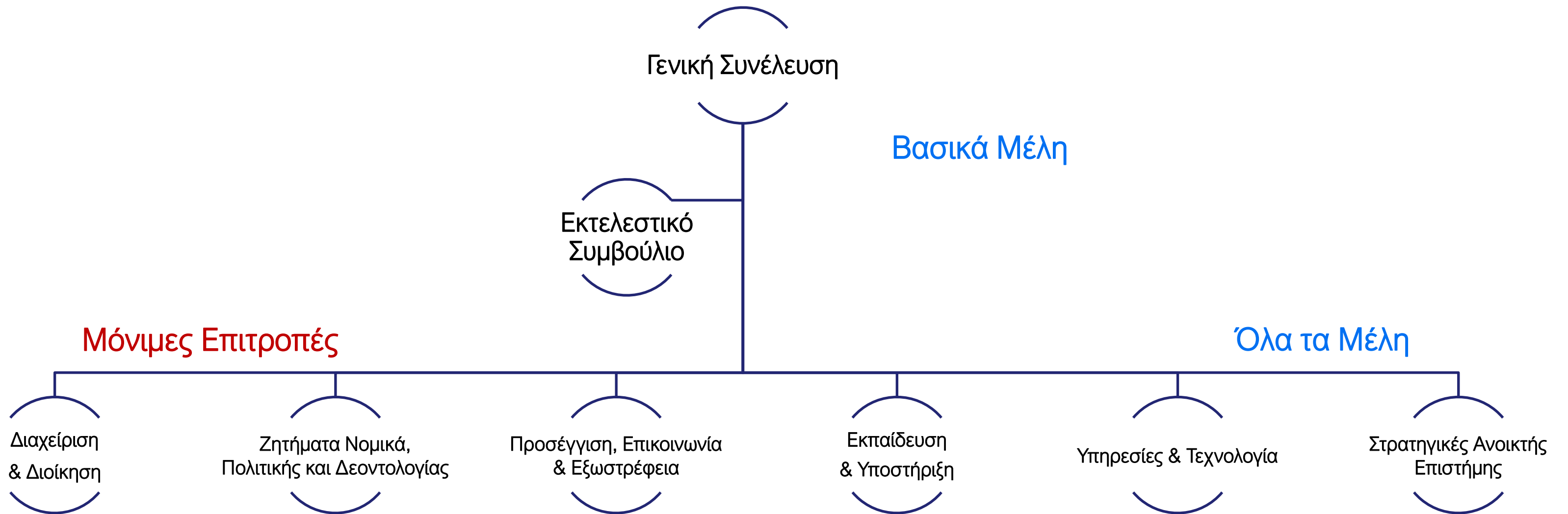
Plan and follow
your data

openaire.eu/argos

Δομή

Ομάδες Εργασίας / Ειδικές Ομάδες
RDM – Policy – EOSC – EU Projects - ...

Συμμετοχή: National Member Consortium (NaMeCo)

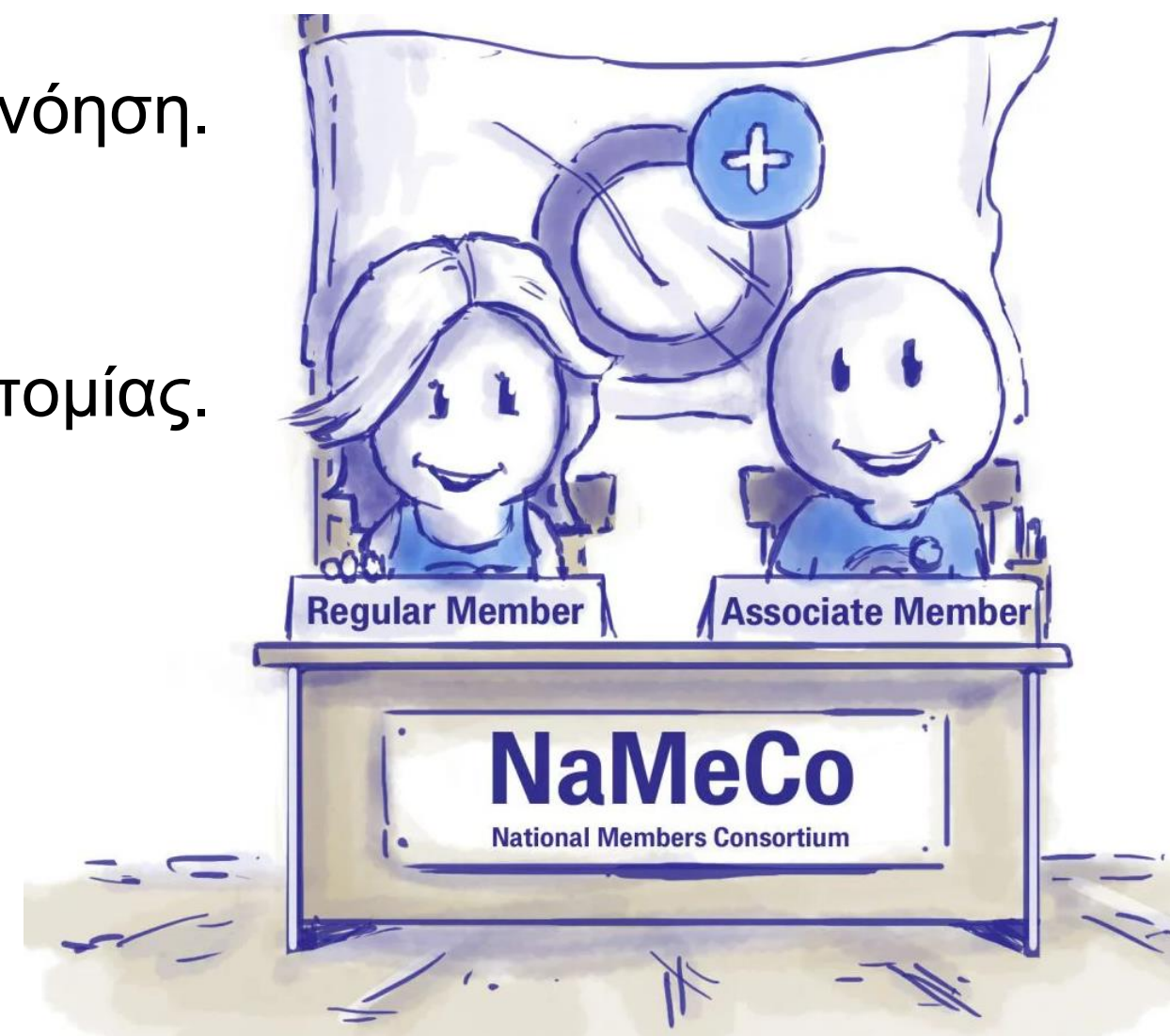
Εθνική κοινοπραξία

Συμμετοχή για πάνω από ένα μέλος ανά χώρα.

Ένα τακτικό (regular) μέλος μετά από εσωτερική συνεννόηση.

Η ιδιότητα μέλους προορίζεται για ιδρύματα και πρωτοβουλίες με παρουσία στην Ευρωπαϊκή, εθνική ή παγκόσμια ανοιχτή έρευνα και τα οικοσυστήματα καινοτομίας.

Ατομική ιδιότητα μέλους φυσικών προσώπων δεν προβλέπεται.

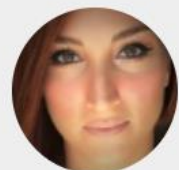
OpenAIRE σε Ελλάδα και Κύπρο

Greece

Last updated on 27 April 2020

National Open Access Desk

Elli
Papadopoulou
ATHENA Research &
Innovation Center

Iliana Arka
HEAL-Link

<https://www.openaire.eu/os-greece>

Cyprus

Last updated on 17 February 2021

National Open Access Desk

Sylvia
Koukounidou
University of
Cyprus

Natasa Ioannou
University of
Cyprus

Zafeiro Marti
University of
Cyprus

<https://www.openaire.eu/os-cyprus>

Σε εξέλιξη: NaMeCos

“1.7 million European researchers and 70 million professionals in science and technology a **virtual environment** with **free at the point of use, open** and **seamless** services for storage, management, analysis and **re-use of research data**, across borders and scientific disciplines”

EOSC Organization

Objective 1: Open science practices and skills are rewarded and taught, becoming the “new normal”

Main milestone: The EOSC ecosystem underpins the reward of open science practices and data stewardship that improve trust, quality and productivity in science.

Objective 2: Standards, tools and services allow researchers to find, access and reuse results

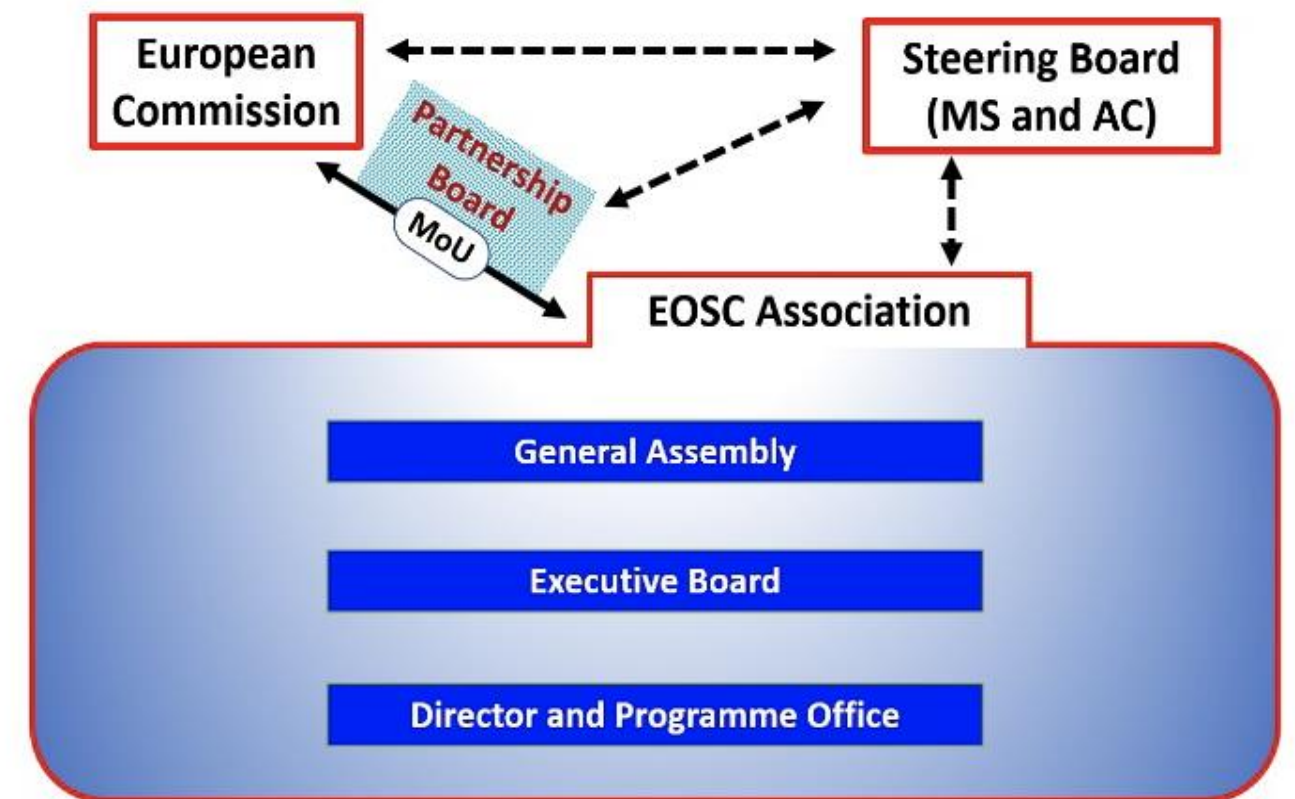
Main milestone: The EOSC provides a trusted platform supporting the development of innovative services and products.

Objective 3: Sustainable and federated infrastructures enable open sharing of scientific results

Main milestone: The EOSC infrastructure is in operation, providing a web of FAIR data and related services underpinning research addressing major societal challenges.

Crosscutting objective: Boosting the impact of EOSC through collaboration and alliances

Governance of the Partnership

Συμμετοχή

- ~ 140 μέλη με ψήφο στη γενική συνέλευση
- **Εθνικός εξουσιοδοτημένος οργανισμός (Mandated organization)**
- **Ομάδες εργασίας (προτάσεις)**
  - Implementation of EOSC recommendations
  - Resource discovery and the EOSC portal
  - Infrastructure for quality research software
  - Professionalizing data stewardship
  - Adoption and incentives for FAIR and Open Science
  - Defining the EOSC funding model
  - Partnerships and international collaborations
  - Monitoring and KPIs

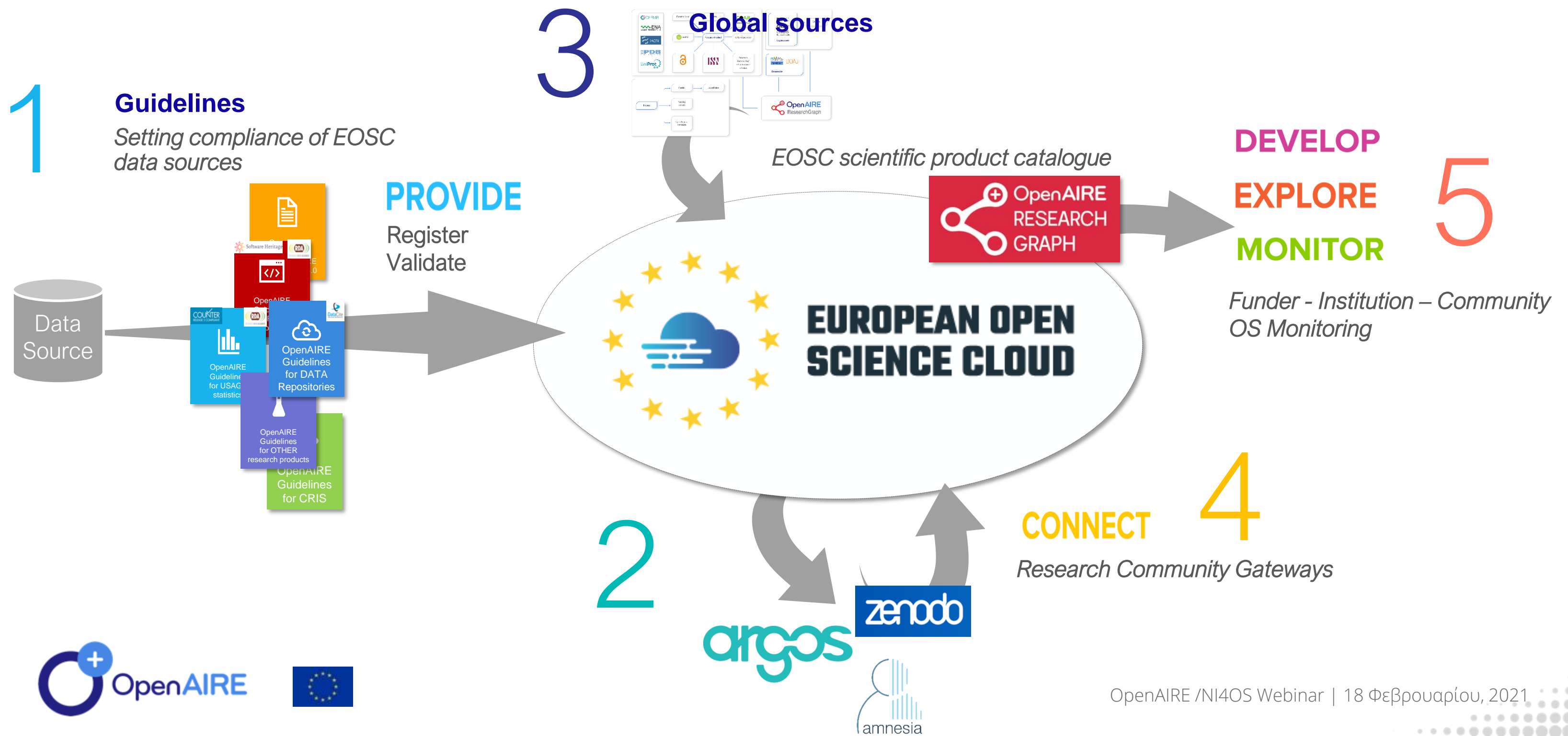

OpenAIRE και EOSC

Σημεία αλληλεπίδρασης

- Μέλος του EB 2018-20
- Κύριος πάροχος σε θεμελιώδη κομμάτια της αρχιτεκτονικής του EOSC (EOSC Core)
  - Διαλειτουργικότητα και διασύνδεση αποθετηρίων
- Υπηρεσίες παρακολούθησης / ελέγχου (Monitoring) για Ανοικτή επιστήμη
  - Open Science Observatory
- Διασύνδεση με εθνικούς κόμβους

OpenAIRE υπηρεσίες στο EOSC

NI4OS-Europe: το έργο

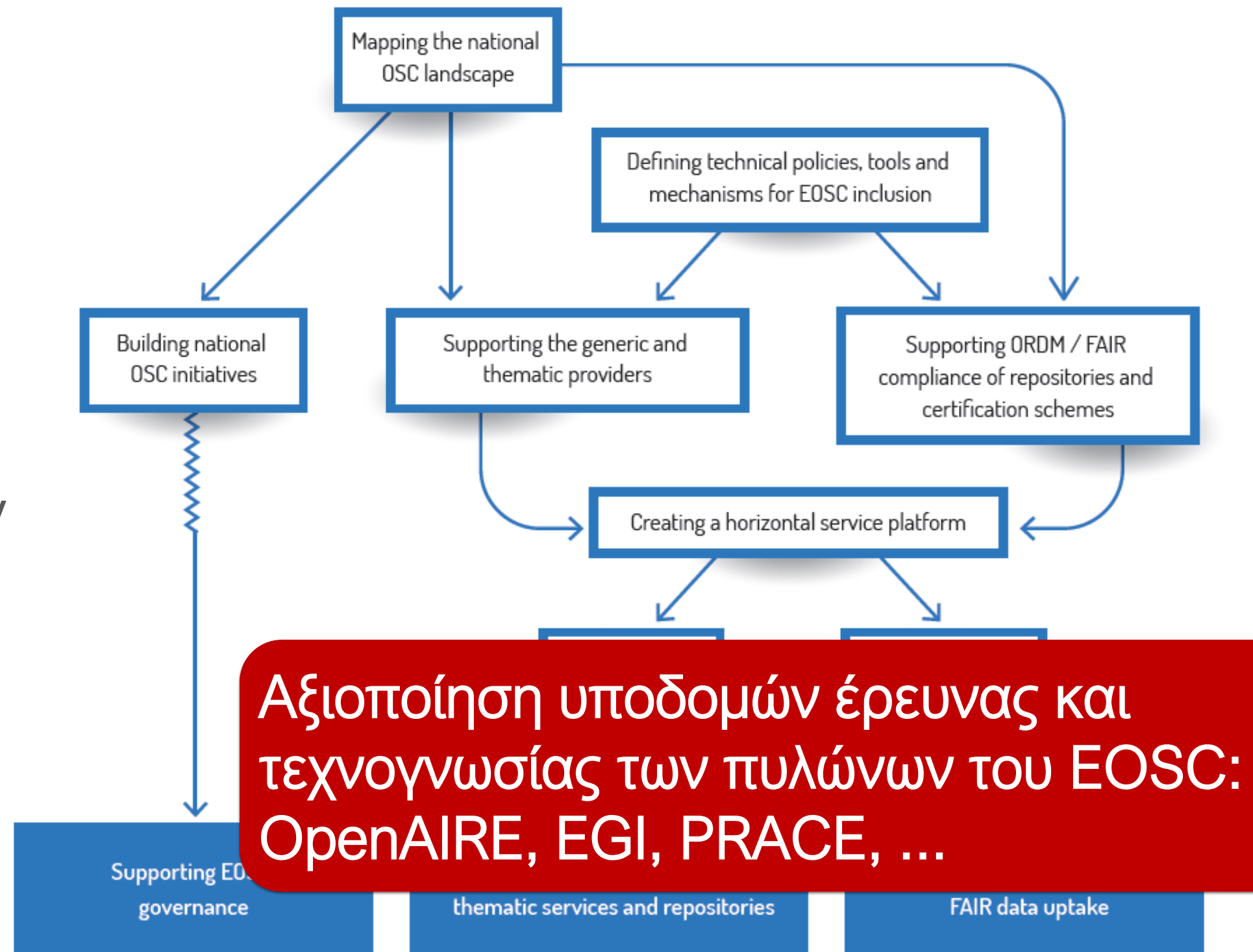
- ✓ Βασικός συντελεστής στο **χαρτοφυλάκιο υπηρεσιών** του Ευρωπαϊκού Νέφου Ανοικτής Επιστήμης (EOSC)
- ✓ Υποστηρικτικός ρόλος στη **διακυβέρνηση** του EOSC
- ✓ Ενεργός ρόλος στη συμπερίληψη της Ανοικτής Επιστήμης σε **εθνικά οικοσυστήματα**

Ενίσχυση συμμετοχής της Νοτιοανατολικής Ευρώπης στο EOSC

Στόχοι

- Ανάπτυξη προπαρασκευαστικού περιφερειακού περιβάλλοντος – κατάλογος
  - Δημιουργία εργαλειοθήκης – θεμελιώδεις υπηρεσίες
- Προώθηση συνεργασιών και εθνικών κοινοπραγιών για βέλτιστη εκπροσώπηση στο EOSC
  - Επικοινωνία με EOSC Association
- Μετάβαση υπηρεσιών εθνικών υποδομών στο EOSC (onboarding)
  - Εκπαίδευση

Ομάδες NI4OS-Europe

Ελλάδα

Συντονιστής έργου

Διευθύνων σύμβουλος έργου

Κύπρος

υπεύθυνοι για την αφομίωση του EOSC και των FAIR αρχών σε διάφορες κοινότητες

Ινστιτούτο Κύπρου

υπεύθυνοι πακέτου για ενημερωτικές και εκπαιδευτικές δράσεις